

Het Beginsel

Contactblad voor leden van de SGP
in de provincie Utrecht

3/25

Utrecht
in het
midden
van het
land

5 | Uitnodiging jubileumsymposium

10 | Utrecht, het fietshart van Europa

12 | Interview met Chris Stoffer

SGP

"Stem 29 oktober op de SGP om kwetsbaar leven te beschermen, het gezin een goede plek te geven en de maatschappij veilig te laten zijn".

Dit blad is een uitgave van de provinciale afdeling van de SGP in de provincie Utrecht en verschijnt vier keer per jaar.

Oplage: 3100 ex.
Vormgeving, druk en verzending:
AMV + Buijten & Schipperheijn grafimedia
www.drukkerij-AMV.nl

Redactie
Bertrick van den Dikkenberg
Hanna van Garderen
Jan-Hendrik van der Linden
Rudy Bor

Lezersadministratie
Adreswijzigingen, aanmeldingen
en opzeggingen:
Partijbureau SGP, Dinkel 7,
3068 HB Rotterdam
Website <https://sgp.nl/>
contact - Administratie

**Provinciale Afdeling
Tweede Secretaris**
Rudy Bor, Anemoonstraat 14
3911 WK Rhenen
mobiel: 06-52243560
e-mail: fambor@kliksafe.nl

Penningmeester
Piet Slootweg, Zeist
tel.: (030) 69 57 462
e-mail: pslootweg@kliksafe.nl

Giften
IBAN: NL77 RABO 0301 2887 20
t.n.v. SGP PROV. AFD. UTRECHT

**Statenfractie
Kantoor**
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht
Telefonisch contact via fractiemedewerker
e-mail: sgp@provincie-utrecht.nl
website: utrecht.sgp.nl
Facebook: SGP Utrecht
Instagram: [sgp_utrecht](https://www.instagram.com/sgp_utrecht)
Twitter: SGP provincie Utrecht

Fractievoorzitter
Bertrick van den Dikkenberg
mobiel: 06 16 95 84 17
e-mail: bertrick.van.den.dikkenberg@provincie-utrecht.nl

Fractie- en beleidsmedewerker
Jan-Hendrik van der Linden
e-mail: sgp@provincie-utrecht.nl
mobiel: 06 45 45 50 60

*Reacties en suggesties zijn van harte
welkom op bovenstaand e-mailadres!
Een advertentie plaatsen? Neem contact op!*

Fotoverantwoording
Cover: AdobeStock, P2: AdobeStock,
P3: Wikipedia, P4: Sophotos | Anne-Sophie
Hardeman, P5: Jan-Hendrik van der
Linden, P6/7: AdobeStock, P10: bovenaan:
AdobeStock / overige: website Provincie
Utrecht, P12: SGP 2025 | Fotograaf:
Hanno de Vries, Pag 14: Aangeleverd
door Nabil Belhaj

Christus als voorbeeld in zachtmoedigheid

Matthew Henry

Christus was zeer zachtmoedig jegens Zijn vijanden, die Hem haatten en vervolgden. De hele geschiedenis van Zijn leven is vol voorbeelden van Zijn onwankelbare zachtmoedigheid. Terwijl Hij het tegenspreken van de zondaren verdroeg (Hebr. 12:3), wat Hem voortdurend krenkte, was er in Zijn gemoed steeds kalmte en rust; Hij liet zich daardoor ook nooit in beroering brengen. Met wat een wonderlijke kalmte verdroeg Hij dat Zijn prediking en wonderen werden bespot en beschimpt en Hij Zelf zeer zwart werd afgeschilderd, namelijk als een metgezel van dronkaards en zelfs als een bondgenoot van de duivel! Hoe vriendelijk gaf Hij antwoord, hoe billijk en vol liefde, terwijl Hij met donder en bliksem had kunnen antwoorden. Hoezeer had Hij onder al deze hatelijke aantijgingen genoeg aan de tekst: 'Doch de Wijsheid is gerechtvaardigd geworden van Haar kinderen' (Matth. 11:19). Toen enige van Zijn discipelen vuur van de hemel wilden doen neerdalen op de onbeleefde mensen die Hem niet in hun stad wilden ontvangen, weigerde Hij niet alleen aan dit voorstel gehoor te geven maar sprak Hij er zelfs Zijn afkeuring over uit: 'Gij weet niet van hoedanigheid geest gij zijt' (Luk. 9:55). 'Dit gevoel is niet uit Hem, Die u roept' (Galaten 5:8). Het doel van Christus en van Zijn heilige dienst is mensen zachtmoedig en vergevingsgezind te maken en hen het leven en het welzijn van hun grootste vijanden op het hart te binden. Het Christendom moet ons weer tot mensen maken, het moet degenen die zichzelf een beest gemaakt hebben, weer mens maken. Onze Heere Jezus Christus gaf op bijzondere wijze blijk van Zijn zachtmoedigheid aan het eind van Zijn lijden, tijdens dat verschrikkelijke schouwspel. Hoewel Hij de onschuldigste en voortreffelijkste Persoon was Die ooit had geleefd en Hij vanwege de leer die Hij had verkondigd en de wonderen die Hij had verricht, alle hulde en eer verdiende die de wereld Hem kon toebrengen en nog oneindig veel meer, en hoewel de beledigingen die Hem werden aangedaan met zoveel vernuft en vlijt waren beraamd, dat ze Hem zeer diep kwetsten en krenkten,

verdroeg Hij alles met onverstoorde zachtmoedigheid. Met dat schild bluste Hij alle vurige pijlen uit die Zijn boze vijanden op Hem afschoten.

Zijn zachtmoedigheid jegens Zijn vijanden blijkt in de eerste plaats uit hetgeen Hij hen zei. Op alle hoon waarmee zij Hem overlaadden, antwoordde Hij niet één boos woord: 'Die als Hij gescholden werd, niet wedschold' (1 Petr. 2:23). Toen Hij geslagen, bespoten en beschimpt werd, verdroeg Hij dat alles met lijdzaamheid. We moeten ons wel verwonderen over de vriendelijke woorden, die zelfs dan van Zijn lippen komen. Let op Zijn zachtmoedige antwoord aan degene die Hem sloeg: 'Indien Ik kwalijk gesproken heb, betuig van het kwade; en indien wel, waarom slaat gij Mij?' (Joh. 18:23).

Zijn zachtmoedigheid blijkt ook uit hetgeen Hij God voor hen vroeg: 'Vader, vergeef het hun' (Luk. 23:34). Hij gaf een voorbeeld bij Zijn eigen gebod: 'Bidt voor degenen die u geweld doen' (Matth. 5:44). Hoewel de plechtigste overeenkomst die er ooit tussen de hemel en de aarde gesloten is, Hem toen zozeer in beslag nam en Hij God zoveel te vragen had voor Zichzelf en voor Zijn vrienden, vergat Hij niet om dit gebed voor Zijn vijanden op te zenden. De genade die Hij van God voor hen afsmeekte, was de grootste genadegave. Hij stierf om voor deze gave, de vergeving van hun zonden, te betalen en om die te verwerven.

Uit: Matthew Henry, *Zalig zijn de zachtmoedigen*. Uitgeverij de Groot Goudriaan, Kampen 2000. Pagina 119-120

Van de bestuurstafel

Het is één dag na de tijdrede van Maartensdijk-De Bilt als we dit stukje "Van de bestuurstafel schrijven". Deze tijdrede was ook namens de provinciale afdeling Utrecht. Het was een herdenkingsdienst van het 100-jarig bestaan van de kiesvereniging Maartensdijk-De Bilt en de Provinciale Afdeling Utrecht.

Namens het bestuur,
R. Bor (tweede secretaris)

Ds. A.J. van Wingerden mocht deze dienst leiden. Hij liet lezen Daniël 3, waar boven staat: *In het dal van Dura: de vurige oven*. Als tekst nam hij vers 6, waar staat: "En wie niet nedervalt en aanbidt, die zal te dierzelver ure in het midden van den oven des brandenden vuurs geworpen worden". Het thema van de preek was: *De vurige oven*. De dominee verklaarde deze tekst aan de hand van de volgende drie punten: 1. Beproefd voor de oven, 2. Geworpen in de oven, 3. Gered uit de oven. In zijn voorafsprak memoreerde de dominee het 100-jarig bestaan van de kiesvereniging en de provinciale afdeling en ging hij in op hoe de SGP is opgericht door mannen die bij God vandaan getuigenis wilden geven in het politieke leven. We zijn een getuigenispartij en dat moet zo blijven. De mannen uit de beginperiode dwongen respect af door hun Godvruchtige levenswandel. Waar is dat heden ten dage gebleven? We moeten niet op hoge plaatsen willen zitten en dan maar compromissen sluiten om nog wat tegen te houden. We kunnen niet God dienen en de mammon. De drie vrienden Sadrach, Mesach en Abed-nego deden dat niet. Ze dienden God alleen. Ze hadden een rotsvast vertrouwen dat de Heere hen bij zou staan. Hoe de uitkomst ook zou zijn. Liever te sterven, dan God verloochenen. God is getrouw en Hij zal Zijn volk nooit verlaten. Een indringende vraag aan de hoorders of die ook dat vertrouwen mogen bezitten.

We leven nog in het heden der genade. Het kan nog, we kunnen nog bekeerd worden. De dominee sloot deze indrukwekkende tijdrede af met de wens dat wij ook dat vertrouwen zouden mogen verkrijgen, gelijk de drie vrienden van Daniël.

Het 100-jarig bestaan van de provinciale afdeling is een wonder bij God vandaan. Als afdeling hebben wij alles verzondigd. Het is Gods goedheid, barmhartigheid en verdraagzaamheid geweest dat we nog mogen bestaan. We hebben Godvruchtige mannen als voorzitters in ons bestuur gehad die onze afdeling op eenvoudige wijze hebben mogen leiden. Het waren mannen die op hun wijze en in eenvoud een stempel hebben gedrukt op onze fractie in de Provinciale Staten. We hopen dat dat in de toekomst ook zo zal mogen blijven. We zijn dankbaar dat de Heere dit ons nog geschonken heeft. We hopen dat de Heere in de toekomst nog mannen zal mogen schenken die dat mogen bezitten. Die de naam van de Heere hoogachten en altijd mogen opkomen voor Zijn eer en heerlijkheid, ook in de politiek. We hebben begin september de eerste vergadering van de SGP-Statenfractie mogen

bijwonen. We hebben daar een enthousiast team bij elkaar gezien die gemotiveerd en met frisse energie de taken weer mogen oppakken. Op alle fractievergaderingen is bij toerbeurt een bestuurslid als afgevaardigde aanwezig, om zo de betrokkenheid vanuit het bestuur te laten zien. Als bestuur wordt er ook naar onze mening gevraagd en mogen we meedenken met allerlei vraagstukken die dan de aandacht vragen. Het waterschap is een bestuurslaag die onder de provinciale afdeling valt. Op de komende bestuursvergadering worden we bijgepraat vanuit het waterschap door dhr. Marchal. Dhr. van Os mag ook weer meedraaien in de commissie van het waterschap. We zijn blij dat hij weer zover is opgeknapt om dat te mogen doen. Het SGP geluid mag ook daar nog gehoord worden.

We wensen de statenfractie, steunfractie, bestuur en allen die betrokken zijn bij de SGP zowel landelijk, provinciaal als plaatselijk, maar u ook als betrokken SGP-ers Gods zegen en wijsheid toe in het toekomstige, zowel voor de tijd, maar zeker ook voor de eeuwigheid.

De Dorpskerk
van Maartensdijk

Op zoek naar de inhoud in een **tijd van polarisatie**

Het gelijk van de één houdt niet automatisch het ongelijk van de ander in, zei de koning in zijn jaarlijkse troonrede. Een treffend stuk over polarisatie in de samenleving. We zien hoe langer hoe meer hoe mensen door het eigen gelijk gedreven uit elkaar groeien. Ook in de Staten van Utrecht merk ik een verschuiving. Waar we voorheen van links tot rechts elkaar goed konden vinden in samenwerkingen, merk ik nu dat de fronten geslotener zijn. We zien minder gezamenlijke initiatieven, meer stemmingen eindigen met een uitslag van 25-24 en de beeldvorming over elkaar is niet altijd prettig of constructief te noemen. De regering wil op zoek naar oplossingen. Ik wil hen vanaf deze plaats een handreiking doen.

Bertrick van den Dikkenberg

De meditatie heb ik deze keer uit de bergrede van Jezus gekozen. Jezus spreekt daarin de zachtmoedigen zalig. Matthew Henry heeft daar een lezenswaardig boek bij geschreven over de zachtmoedigheid. Jezus Zelf gaf hier een voorbeeld in. Als we het boek Ongeloof en Revolutie van mr. Groen van Prinsterer naast de maatschappelijke ontwikkelingen leggen, blijkt dat de huidige onrust vooral ook verklaarbaar is vanuit ongelooft. Het is daarom ook bijzonder dat nog altijd de Bijbel open mag gaan in de Tweede Kamer en de andere geledingen

waar de SGP dient. Nodigend, onderwijzend of als voorbeeld; altijd bereid zijnde tot getuigenis. Christelijke politiek is als tegenhanger van de revolutionaire tijdsgeest van onschatbare waarde. De handreiking naar het kabinet lijkt me helder; keer terug naar Gods Woord en inzettingen. Dat is de meest bestendige maatregel tegen polarisatie. Het spiegelt ook ons allen. Hoe bedrijven wij politiek of hoe leven wij samen met andere opvattingen? We merken onder meer als het gaat over Israël, het wolven-dossier of de omgang met boeren en natuur

dat de loopgraven diep zijn. Toch moet er een brug geslagen worden, want de huidige impasse biedt ook geen houvast.

Het UPLG

Binnenkort komt het nieuwe Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) uit. Dit programma, waarin veel opgaven over het landelijk gebied worden uitgestrooid, kan vergaande gevolgen hebben. De Staten zijn hierover niet meer echt aan zet. Ik verwacht vergaande besluitvorming in stroken van ca. 250 meter rondom Natura 2000-gebieden. Ook zeer strenge bemestingsnormen, uitplaatsingsvoorstellen en dergelijke maatregelen zullen ongetwijfeld worden opgenomen in het UPLG. Wij als SGP houden zeker in de gaten of het nog uitvoerbaar is en letten vooral op of een agrariër nog brood kan verdienen met boer-zijn. De daarvoor uitgevoerde sociaal-economische impact is belabberd. Ondanks dat zet CDA-gedeputeerde Mirjam Sterk de stevige lijn graag door.

Tweede Kamerverkiezingen

D.V. woensdag 29 oktober zijn de verkiezingen. De periode daarvoor is vaak ook weer een harde tijd in de politiek, waarin lang niet altijd op de inhoud wordt gedebatteerd. Wellicht is het goed als we juist ook in de campagnetijd nadenken over de zaligspreking van de zachtmoedigen. Jezus gaf het voorbeeld hoe wij om moeten gaan met tegenstanders van opvattingen. Laten we, als de gemoederen hoger oplopen, vooral vanuit die houding opereren tegen elkaar. Voor de SGP mag zo de Bijbel ook het intermenselijke contact leiden. Ook dat is de meerwaarde van christelijke politiek. Stem daarom ook op 29 oktober op de SGP om kwetsbaar leven te beschermen, het gezin een goede plek te geven en de maatschappij veilig te laten zijn. Er is een gevarieerde lijst met een mooi aantal Utrechters waar u uit kunt kiezen. Laten we hopen op een mooi resultaat, zodat de Tweede Kamerfractie een sterk christelijk geluid kan laten horen, voor Nederland!

UITNODIGING JUBILEUMSYMPOSIUM

D.V. 3 DECEMBER 2025
19.30 - 21.30 UUR

Thema:

Betekenis van de democratie in Utrecht; invloed stad vs. platteland

Sociaal geograaf Josse de Voogd neemt ons meer naar onvrede in de samenleving. Waar komt die vandaan en waarom is de scheiding stad vs. platteland in onze provincie zo sterk? Ook reflecteren we op 100 jaar SGP in PS Utrecht en op 650 jaar provincie Utrecht. Allen van harte welkom!

Locatie:

Paushuize Utrecht (Beelaerts van Bloklandzaal)

Sprekers:

Sociaal geograaf Josse de Voogd;
Commissaris van de Koning Hans Oosters; en
Fractievoorzitter SGP Bertrick van den Dikkenberg.

Winnaar!

De oplossing van de puzzel uit het vorige nummer is: "Rhenen", "Montfoort" en "Sticht". Een oplettende lezer/puzzelaar heeft misschien gemerkt dat in plaats van "Rhenen" ook "Rheden" mogelijk was geweest. Hoe dan ook, er kan er maar één de winnaar zijn, en die is geworden:

...Mevrouw Kok uit Veenendaal.
Van harte gefeliciteerd! Zij heeft de drie juiste woorden ingestuurd. We gingen bij haar en haar man langs met taart.

Wilt u of wil jij ook een taart winnen?
Stuur dan **uiterlijk 15 november** het antwoord van de puzzel op pagina 15 naar:
utrecht.sgp@gmail.com

Wie zegt: Heuvelrug, Domtoren, paleis Soestdijk, bidders en Kromme Rijn kan maar aan één regio op aarde denken: Utrecht. Onze provincie heeft veel moois te bieden, bijvoorbeeld op het gebied van natuur, cultuur en geschiedenis. Wie terugkomt van vakantie, merkt niet alleen een groot verschil tijdens het binnenrijden van Nederland, maar ook tijdens het binnenrijden van de eigen provincie. Zo heeft iedere provincie zijn eigen karakter. De provincie Utrecht vormt letterlijk het hart van Nederland en verdient het dus om eens onder de loep genomen te worden. Daarom staat deze uitgave van Het Beginsel volledig in het kader van onze eigen provincie Utrecht. We bekijken de provincie met een helicopterview, vanuit een metaperspectief.

Hanna van Garderen

Utrecht: het hart van Nederland

De provincie als bestuurslaag

U en jij weten vast dat er in verschillende bestuurslagen beslissingen worden genomen die ons leven beïnvloeden. Van 'groot' naar 'klein' zijn die bestuurslagen de Europese Unie, Nederland, provincie Utrecht en de gemeente waar u of jij deel van uitmaakt. Sommige van die lagen kunnen ver weg voelen, zoals de Europese Unie, de Tweede Kamer en misschien zelfs de provincie. De SGP wil dat dat gevoel verdwijnt. Burgers, mensen zoals u en jij, moeten zich verbonden voelen met, en gehoord worden door de mensen die beslissingen nemen. Daarom luidt een belangrijk speerpunt voor de SGP: "Terug naar de kern!". Dit betekent dat de SGP wil dat de beslissingen die ons leven beïnvloeden, zo dicht mogelijk bij huis worden genomen. Wat de gemeente kan regelen, moet de gemeente regelen, wat de provincie kan regelen, moet de provincie regelen, enzovoort. Waarom de SGP dat vindt? Dat is omdat er in die afgebakende gebieden het beste kan worden gezien

en begrepen wat goed is voor die plaats en voor de inwoners ervan. Niet de Tweede Kamer, maar uw eigen gemeente weet het beste wat er moet gebeuren aan die rotonde waar veel ongelukken gebeuren. Niet de Europese Unie, maar uw eigen provincie weet het beste wat de aanwezigheid van de wolf betekent voor de inwoners.

Toch moeten bepaalde zaken overkoepelend worden geregeld. Als je bijvoorbeeld van de ene naar de andere gemeente wilt komen, is het wel zo handig als daar een weg tussen ligt. Dat is een voorbeeld van iets waarvan het handig is dat een andere bestuurslaag dan de gemeente dat regelt. De provincie, die naast en boven de gemeenten staat, kan dan regelen dat er een lange, goed aangelegde weg komt die meerdere gemeenten met elkaar verbindt. Om al dit soort overkoepelende zaken te regelen, zijn er provincies. Provincies zijn bestuurlijke eenheden die de organisatie van een groter gebied een stuk makkelijker maken. Waar gaat de provincie dan pre-

cies over? De provincie gaat onder andere over waar en hoeveel woningen er gebouwd worden, over vervoer en provinciale wegen, over het landelijk gebied en over de motorrijtuigenbelasting (opcenten). Ook de provincie Utrecht houdt zich bezig met al deze thema's. Elke provincie heeft daarbij weer zijn eigen kenmerken en uitdagingen. In een dichtbevolkte provincie als Utrecht hebben we meer uitdagingen op het gebied van de ruimtelijke puzzel. In provincies en grensregio's als Limburg en Drenthe zullen op provinciaal gebied weer andere uitdagingen spelen dan in Utrecht.

Maar de provincie Utrecht is meer dan een bestuurlijke en politieke eenheid waar beslissingen genomen worden. De provincie heeft ook een unieke geschiedenis, het grootste treinstation van Nederland en is dé fietsregio van Europa. Dit en meer leest u in dit themanummer dat in het teken staat van 'ons' Utrecht.

Utrecht, de draaischijf van Nederland

De provincie Utrecht wordt vaak gezien als de draaischijf van Nederland. En dat is begrijpelijk. Utrecht heeft een centrale ligging ten opzichte van de rest van Nederland. Het feit dat Utrecht als draaischijf functioneert, is dan ook het meest terug te zien in de infrastructuur. Om Nederland te kunnen doorkruisen, kan je letterlijk en figuurlijk niet om Utrecht heen, welke vorm van mobiliteit je ook gebruikt. In dit artikel nemen we u mee in de verschillende vormen van infrastructuur, waarin Utrecht het ene deel van Nederland verbindt met een ander deel van Nederland en welke rol de provincie Utrecht hierin heeft.

Jan-Hendrik van der Linden

(Snel)wegen

In Nederland is nog steeds de auto het belangrijkste vervoermiddel. Van alle mobiliteitsvormen in Nederland wordt er dan ook de meeste ruimte gemaakt voor de auto. Van alle provincies kent Utrecht de drukste snelwegen van Nederland met de meeste verkeersbewegingen. Utrecht heeft veel snelwegen die van alle windrichtingen komen en gaan, namelijk: A1, A2, A12, A27, A28.

Deze snelwegen zijn belangrijk voor heel Nederland, maar ook voor de provincie Utrecht zelf. Het maakt de provincie populair als woon- en werklocatie. Door de

centrale ligging is vrijwel alles dichtbij en dankzij de goede infrastructuur is dat ook nog eens goed te bereiken. De provincie Utrecht is dan ook de meest populaire woonlocatie van Nederland. Dit heeft ook een keerzijde. In tijden van woningnood als nu, maakt het de woningen snel duurder. Naast grote steden als Amsterdam of Den Haag, stegen de huizenprijzen in de provincie Utrecht het hardst van heel Nederland. Om meer woningen te kunnen bouwen, is er ook een betere ontsluiting nodig. Op dit moment zit het wegennet in en rond Utrecht vrijwel vol. Daarom is het noodzakelijk dat de provincie samen met het Rijk en de gemeenten aan de slag gaat om de knelpunten aan te pakken.

Vaarwegen

De provincie Utrecht kent daarnaast veel wateren die als vaarwegen worden gebruikt. De bekendste daarvan zijn het Amsterdam Rijnkanaal en de rivier de Lek. Historisch gezien kan ook de rivier de Vecht aan deze lijst worden toegevoegd. De Vecht wordt dan wel niet hoofdzakelijk meer gebruikt voor goederenvervoer, maar is nog steeds een belangrijke vaarweg voor pleziervaart en recreatie. Al deze grote en belangrijke vaarwegen worden beheerd door het Rijk. Toch probeert de provincie Utrecht met haar beleid ook invloed uit te oefenen op de ontwikkelingen. Dit gaat vaak via lobby gesprekken met de minister of door afspraken bij andere onderwerpen, waarbij de

provincie iets voor het Rijk betekent. Bij kleinere vaarwegen heeft de provincie vaak wel een belangrijke rol. Regelmatig zijn de bruggen in beheer of valt het beheer van de vaarweg onder verantwoordelijkheid van de provincie.

Slot Zuylen aan de Vecht bij Utrecht

Spoor

Een andere belangrijke vorm van mobiliteit is het vervoer per trein. Zoals u waarschijnlijk wel weet, is het treinstation Utrecht Centraal met 16 sporen het grootste van Nederland. Vanaf Utrecht Centraal kan je naar alle richtingen van het land. Het station kent dan ook ruim 220.000 reizigers per (werk)dag; dat zijn meer dan 80 miljoen reizigers per jaar.

Station Utrecht Vaartsche Rijn

Omdat de auto het meest gebruikte vervoermiddel is en daarmee de druk op de weginfrastructuur het grootst is, probeert de provincie Utrecht zoveel mogelijk mobiliteitsbewegingen via water of spoor te laten plaatsvinden. De laatste jaren wordt het gebruik van de fiets ook steeds meer gestimuleerd. Daarover leest u meer in het artikel op pagina 10.

Het Sticht en het Oversticht: De invloed van Utrecht op de rest van Nederland in het verleden

Het vorige nummer in het Beginsel stond in teken van 100 jaar SGP in de Provinciale Staten van Utrecht. In het vorige nummer hebben we daarom uitgebreid aandacht besteed aan de geschiedenis van de SGP in de provincie in de laatste 100 jaar. Daarnaast was in het vorige nummer een artikel te vinden over de geschiedenis van de provincie Utrecht in de afgelopen 650 jaar. Wie goed heeft opgelet, heeft gezien dat in dat artikel een plaatje te vinden was van Utrecht in de Middeleeuwen. Op dit plaatje was te zien dat de provincie Utrecht groter was dan enkel het huidige grondgebied rondom de stad Utrecht. In dit artikel nemen we u mee in de betekenis die onze provincie in het verleden al had voor de Lage Landen, het huidige Nederland.

Jan-Hendrik van der Linden

Utrecht in de vroege middeleeuwen

Aan het hoofd van het Bisdom Utrecht stond de bisschop. Zijn taken waren tweeledig: hij had kerkelijke macht in een groot deel van Nederland, en hij had politieke macht. Het grondgebied van deze twee taken kwam niet overeen. Om dit goed te begrijpen, is het belangrijk om te weten hoe de bisschop aan zijn macht kwam en hoe het bisdom Utrecht is ontstaan.

Kerkelijke macht

Het kerkelijke Bisdom Utrecht vindt zijn begin in het zendingswerk van de evangelisten Willibrord en Bonifatius. Nadat koning Radboud van de Friezen door het Frankische Rijk was verslagen bij Dorestad, bleek het eindelijk mogelijk om de Friezen te bekeren tot het christendom. Willibrord en Bonifatius werkten vervolgens als missiebisdommen onder het gezag van de paus. De Franken

zagen hier ook hun voordelen in en als uiting van loyaliteit kreeg Willibrord het voormalig Romeinse fort "Traiectum" ter beschikking als missiepost. Dit fort vormde het vertrekpunt van het werk van Willibrord en bevond zich in Utrecht. Later, in 723, werd dit oude fort met alle toebehoren aan de Utrechtse Kerk geschonken. Dit vormde de basis voor het latere landbezit van de Utrechtse bisschoppen.

De kerkelijke machtsverdeling in de Lage Landen omstreeks 1600.

Onder het gezag van Karel de Grote werd Utrecht in 777 een bisdom onder Keulen, dat tot aartsbisdom werd bevorderd. Het bisdom Utrecht omvatte ongeveer het huidige Nederland, zonder Limburg, Noord-Brabant en de Groninger Ommelanden. Dit gebied vormde vanaf toen het kerkelijk gezag van het bisdom Utrecht. Utrecht, waar zich ook een kloosterschool bevond, was daarbij het kerkelijk centrum.

Wereldlijke macht

Na de val van het Frankische Rijk (het Rijk van Karel de Grote) valt Europa uit elkaar in kleinere koninkrijken. Een van de koninkrijken die overbleef, was het Duitse Rijk. Een groot deel van Nederland viel destijds onder het Duitse Rijk, waaronder ook het gehele grondgebied van het Bisdom Utrecht. Het Bisdom Utrecht werd in die tijd "Het Sticht" genoemd.

Het Duitse Rijk werd geregeerd door de koning of keizer die door de adel werd benoemd. De adel ontving geen salaris, maar kreeg grond in leen van de vorst. Zo werd het Duitse Rijk opgedeeld in hertogdommen en graafschappen. Daarnaast mochten Duitse keizers ook bisschoppen benoemen. Omdat bisschoppen geen erfgenamen hadden, werd dit gebied elke keer opnieuw door de keizer aan een bisschop voor de duur van het leven gegeven. Vaak kwamen zij dan ook uit de keizerlijke kanselarij en fungeerden ze als betrouwbare dienaren van de keizer. De bisschop en keizer bezochten elkaar regelmatig, vanwege de goede band. Vanwege deze goede band kregen de bisschoppen ook militaire en politieke taken. Bij deze taken behoorde ook een grondgebied. In eerste instantie was dit het Sticht, ongeveer vergelijkbaar met het grondgebied van onze huidige provincie Utrecht. Maar later kwam hier nog een groot gebied bij: het Oversticht.

Het Oversticht

De over het algemeen goede band tussen de keizer en de Utrechtse bisschop uitte zich in het feit dat bisschoppen meer politieke en militaire zeggenschap verkregen. Het kerkelijke gezag was immers al bepaald. Al in 936 kreeg de bisschop van Utrecht toestemming om te jagen in het woud van Vollenhove (dat ligt in de kop van Overijssel). Later schonk de Duitse keizer Hendrik II het gebied aan het bisdom Utrecht. Het grondgebied van het Oversticht komt grotendeels overeen met de

De politieke machtsverdeling in de Lage Landen.

huidige provincies Overijssel en Drenthe. Daarnaast hoorde ook de stad Groningen een tijd bij het Oversticht.

Het bestuur in het Oversticht

Omdat het Oversticht een behoorlijke afstand van Utrecht vandaan lag en het graafschap Gelre een onderbreking vormde, had de bisschop meestal beperkt gezag en invloed op het Oversticht. De goederen en eigendommen in het Oversticht werden dan ook over het algemeen beheerd door voogden en leengraven, die werden aangesteld door de bisschop. Daarnaast waren er regelmatig opstanden van de lokale bevolkingen, waardoor de invloed van de bisschop in het Oversticht op politiek en militair vlak beperkt bleef. De meeste macht, bestuurlijk en kerkelijk, had de bisschop in de stad Deventer, waar het kapittel zich bevond.

Einde van het Oversticht

Het Oversticht ondervond keer op keer de gevolgen van de zwakke militaire positie van de bisschop van Utrecht. Aan het begin van de zestiende eeuw voerde het hertogdom Gelre een decennialange strijd tegen de Habsburgse Nederlanden. Dit werd voornamelijk op Overijsselse bodem uitgevochten. Vanwege de desastreuze gevolgen van deze Gelderse Oorlogen (1502-1543) namen de Ridderschap en Steden van Overijssel in 1528 hun toe-

vlucht tot de Habsburgse vorst en hun eigen landsheer Karel V (1500-1558). Daarmee kwam na circa 500 jaar een einde aan het bisschoppelijk bestuur in het Oversticht. Het land van Vollenhove, Salland en Twente werd voortaan de heerlijkheid "Overijssel" genoemd en het Drentse deel van het Oversticht werd "Landschap Drenthe". Daarmee kwam er een einde aan de politieke macht vanuit Utrecht over het gebied in Overijssel en Drenthe.

Utrecht heeft in haar geschiedenis veel invloed gehad op de vorming van het huidige Nederland. Dat is ook terug te zien aan het grote grondgebied dat in het verleden tot de Utrechtse heersers behoorde. De centrale ligging van Utrecht zorgde ervoor dat het een belangrijke positie had in het Duitse Rijk, maar het zorgde ook voor uitdagingen en dreigingen van buitenaf.

Vandaag de dag vormt Utrecht nog altijd het middelpunt van het land, waarmee het een belangrijke rol vervult in het draaiende houden van Nederland. Veel (vaar)verkeer en treinen doorkruisen dagelijks onze provincie. Utrecht is centraal gelegen, waardoor het een populaire locatie is om te wonen en te werken. Veel vraagstukken die hiermee te maken hebben, komen langs bij het provinciebestuur. Als Utrecht letterlijk en figuurlijk stil komt te staan, wordt dat gemerkt in de rest van het land.

Utrecht, het fietshart van Europa

Naast het auto-, vaar- en treinverkeer zijn er natuurlijk ook andere vervoermiddelen. Een belangrijk en bekend Nederlands vervoermiddel is de fiets. Als beheerder van provinciale wegen en verantwoordelijk voor de ontsluiting van veel gebieden en steden, zet de provincie Utrecht de laatste jaren veel in op de bereikbaarheid per fiets. In dit artikel vertellen we u meer over de positie van de fiets in Utrecht, het provinciale fietsbeleid en hoe de SGP daar naar kijkt.

Jan-Hendrik van der Linden

De positie van de fiets

De fiets is een typisch Nederlands vervoermiddel. Nederland staat in het buitenland dan ook bekend als fietsland. Nergens ter wereld is fietsen zo'n onderdeel van de cultuur en samenleving als in Nederland. Nederland telt dan ook meer fietsen dan inwoners. Op plekken waar veel mensen samenleven, is een fiets een handig vervoermiddel dat weinig ruimte inneemt en dat je sneller op je locatie brengt dan als je lopend gaat. De stad Utrecht heeft de afgelopen jaren het gebruik van de fiets al flink gestimuleerd. Dat heeft ertoe geleid dat de gemeente Utrecht al regelmatig uitgeroepen is als dé fietsstad van Nederland.

Daarnaast wordt de provincie Utrecht gezien als dé fietsregio van Europa. In onze provincie pakken de meeste mensen de fiets voor

Om de verkeersveiligheid te verbeteren voor fietsers en scholieren is er een nieuw fietspad aangelegd aan de oostzijde van de N402 bij Loenen aan de Vecht. Het lintje wordt doorgeknipt door Statenlid Mieke Hoek van 50PLUS.

route aantrekkelijker te maken, werkt de provincie aan een provinciaal fietsnetwerk van circa 1500 kilometer. Een belangrijk onderdeel van het regionaal fietsnetwerk zijn de zogenaamde doorfietsroutes. De provincie legt samen met gemeenten negen nieuwe doorfietsroutes in de provincie Utrecht aan van 150 km in totaal. De doorfietsroutes verbinden belangrijke plaatsen met elkaar, zie ook de kaart hieronder.

Provinciaal fietsbeleid

De provincie Utrecht wil graag deze positie behouden. Daarom wordt er de laatste jaren veel geïnvesteerd in de fiets-infrastructuur. Naast de gemeentelijke investeringen, komen daar dus de provinciale bedragen bij. In de vorige collegeperiode (2019-2023) is er ruim 90 miljoen euro geïnvesteerd in fietspaden, fietsveiligheid, een fietsapp en andere zaken om fietsgebruik te stimuleren. In de huidige collegeperiode (2023 tot 2027), bedraagt dit zo'n 60 miljoen euro. Recent is er een app ontwikkeld op initiatief van de provincie Utrecht, in samenwerking met de provincies Zuid-Holland, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg. Deze app heet: "Da's zo gefietst!" De app is onderdeel van een campagne die de provincie heeft uitgerold om mensen te stimuleren om de fiets te gebruiken voor bijvoorbeeld woon-werkritten. De app houdt automatisch bij wanneer je de fiets pakt. In ruil daarvoor kan je punten sparen en die inwisselen voor beloningen of kortingen.

Veel fietspaden in de provincie zijn nog niet voldoende geschikt om veelvuldig door inwoners gebruikt te worden. De fiets krijgt niet bij alle kruispunten voorrang of heeft onvoldoende plaats om veilig te kunnen fietsen. Om knelpunten op (potentiële) fietsroutes aan te pakken, en de

Standpunt SGP

Ook in ons verkiezingsprogramma hebben wij opgenomen dat we moeten investeren in de fiets als vervoermiddel. Het moet in heel de provincie mogelijk zijn om veilig van de ene kern naar de andere te fietsen. Ook moet het mogelijk zijn om vanuit het platteland de steden op een goede en veilige manier te bereiken met de fiets. Vorig jaar heeft de SGP dan ook samen met de VVD opgetrokken om de doorfietsroutes beter door de provincie te verspreiden. Ten slotte moet investeren in de fiets niet ten koste gaan van het investeren in andere vervoermiddelen. Daarom vraagt de SGP in Utrecht doorgaans meer aandacht voor de auto, omdat dat vervoermiddel vaak vergeten lijkt te worden.

Gerealiseerde doorfietsroutes in de Provincie Utrecht.

Er zijn grenzen

Als we kijken naar de huidige vorm van de provincie Utrecht, is deze door de jaren heen veranderd. Niet alleen wat betreft de grenzen van de provincie, maar ook wat betreft het aantal gemeenten dat er is. Het aantal gemeenten is afgenomen, maar de provincie zelf is groter geworden. Dit heeft er ook voor gezorgd dat het aantal stemmers in honderd jaar tijd is gestegen met maar liefst 674 procent.

Kees Vermaat

Ontwikkelingen binnen de provincie Utrecht

In 1857 heeft er een grote herindeling plaatsgevonden in Nederland en daarmee ook binnen de provincie Utrecht, waardoor er uiteindelijk 55 gemeenten waren. Tot vlak na de Tweede Wereldoorlog veranderden de gemeentegrenzen nauwelijks, totdat er in 1954 een grootschalige herindeling kwam rond de stad Utrecht. Er volgde daarop nog diverse herindelingen, bijvoorbeeld:

- 1971: Jutphaas en Vreeswijk gaan op in de gemeente Nieuwegein
- 1988: Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen-en-Warverveen vormen samen de gemeente De Ronde Venen
- In 2001 waren er nog 33 gemeenten over. Dit kwam mede doordat de gemeente Vleuten-De Meern bij Utrecht kwam, Maarsseveld bij De Bilt en Harmelen bij Woerden. Op dit moment zijn er nog 26 gemeenten door de volgende herindelingen:
- 2006: Driebergen-Rijsenburg, Maarn, Doorn, Leersum en het grootste deel van Amerongen werden samen de nieuwe gemeente Utrechtse Heuvelrug.
- 2011: Maarsse, Loenen en Breukelen vormden toen samen de gemeente Stichtse Vecht.
- 2019: Leerdam, Vianen en Zederik die vanuit twee provincies samen de gemeente Vijfheerenlanden vormen binnen de provincie Utrecht.

Die laatste herindeling heeft het aantal gemeenten niet doen veranderen, omdat Vianen al in 2001 overgegaan was naar de provincie Utrecht

Provinciegrenzen

De grenzen van de provincie, die in 1820 zijn vastgesteld, zijn door de jaren wel gewijzigd, zoals de herindeling van Vijfheerenlanden laat zien. Deze was dan ook niet uniek, want in 1970 is de gemeente Oude-water overgekomen van de provincie Zuid-Holland én in 1990 de gemeente Woerden. In 2001 volgde de gemeente Vianen, maar ging de gemeente Loosdrecht naar Noord-Holland. Rond de gemeente Amersfoort en Veenendaal zijn er kleine wijzigingen geweest, maar dat mag geen naam hebben. De grootste en laatste provinciegrenswijziging is er geweest met de komst van de voormalige gemeente Leerdam en Zederik, vanuit de provincie Zuid-Holland. Als de voorgestelde herindeling van Renswoude en Woudenberg met Scherpenzeel in 2009 een succes was geworden, was de provincie nog net iets groter geweest. Op dit moment staan er geen herindelingen

van gemeenten op de planning en zijn er geen plannen voor een grote provinciale herindeling, zoals die in het verleden wel eens zijn bedacht.

SGP-stemmen

Doordat het grondgebied en daarmee het aantal inwoners extra toenam, had dat ook gevolgen voor het aantal stemmen dat de SGP heeft ontvangen. Daarbij is een mooie ontwikkeling te zien in de 25 verkiezingen die er op provinciaal niveau zijn geweest. In onderstaande grafiek wordt duidelijk hoe het aantal stemmen op de SGP toenam, met of zonder uitbreiding van de provincie. Ook al is het aantal stemmen in honderd jaar tijd van 3191 gestegen naar 24724 stemmen, de verhouding tot het totaal aantal kiezers is min of meer gelijk gebleven. Door de wijzigingen in het aantal Statenleden in de provincie Utrecht, is het voor de SGP een grote uitdaging om met twee man in de Statenzaal te komen. Gezien de uitslagen van de afgelopen jaren, mogen we hoop houden op een goede vertegenwoordiging van de SGP, ook in de provincie Utrecht.

Gemeenten in de provincie Utrecht (1857):

1. Abcoude-Botshol	20. Kamerik-Teylingen	42. Vleuten	5. De Bilt
2. Abcoude-Proosdij	21. Kockengen	43. Vreeswijk	6. De Ronde Venen
3. Achthoven	22. Laag-Nieuwkoop	44. Westbroek	7. Eemnes
4. Amerongen	23. Lage Vuursche	45. Wijk bij Duurstede	8. Houten
5. Baambrugge	24. Langbroek	46. Willeskop	9. IJsselstein
6. Breukelen-Nijenrode	25. Leersum	47. Woudenberg	10. Leusden
7. Breukelen-Sint Pieters	26. Loenen	48. Zeist	11. Lopik
8. Bunnik	27. Lopik	49. Zuilen	12. Montfoort
9. Cothen	28. Lopikerkapel	50. Haarzuilens	13. Nieuwegein
10. De Bilt	29. Maarsseveld	51. Hoenderloo	14. Oudewater
11. Doorn	30. Maarsse	52. Oudekerk	15. Renswoude
12. Eemnes-Binnen	31. Maarsseveen	53. Snelrewaard	16. Rhenen
13. Eemnes-Buiten	32. Montfoort	54. Willige Langerak	17. Soest
14. Harmelen	33. Nederlangbroek	55. Zegveld	18. Stichtse Vecht
15. Houten	34. Neerlangbroek		19. Utrecht (stad)
16. Jaarsveld	35. Oudewater		20. Utrechtse Heuvelrug
17. Jutphaas	36. Polsbroek		21. Veenendaal
18. Kamerik-Houtdijken	37. Renswoude		22. Vijfheerenlanden
19. Kamerik-Mijzijde	38. Rhenen		23. Wijk bij Duurstede
	39. Soest		24. Woerden
	40. Utrecht (stad)		25. Woudenberg
	41. Veenendaal (Utrechts deel)		26. Zeist

Gemeenten in de provincie Utrecht (2025):

1. Amersfoort	21. Veenendaal
2. Baarn	22. Vijfheerenlanden
3. Bunnik	23. Wijk bij Duurstede
4. Bunschoten	24. Woerden
	25. Woudenberg
	26. Zeist

Wat doet de SGP in de Tweede Kamer voor de provincie Utrecht?

Een interview met Chris Stoffer

Cornel van Beek, Persvoorlichter SGP Tweede Kamerfractie

Wat is uw verhaal voor Nederland?

Nederland zou goed af zijn als we onze christelijke waarden en herkomst weer waarderen. Daarom: stem christelijk, voor Nederland! Dat betekent dat we het logisch vinden om ieder leven een kans te geven en te beschermen. Als antwoord op de explosief gestegen abortuscijfers willen wij bijvoorbeeld in iedere provincie tenminste 1 babyhuis, we willen een Moeder en Kind Fonds en we willen de eigen bijdrage in de kraamzorg schrappen. De SGP wil het gezin weer gaan waarderen als hoeksteen van het gebouw dat Nederland heet. Relatietrouw bevorderen, maar ook gezinnen financieel ondersteunen en kinderarmoede bestrijden. We stellen ook voor om een zwemlesbonus in te voeren van 1000 euro voor ieder kind van vier jaar oud. Dat is ook direct goed voor de veiligheid. We moeten ons land weer veilig maken: investeren in een krachtig leger, maar ook in 500 extra agenten tegen criminaliteit en antisemitisme.

Wat doet de SGP in de Tweede Kamer om de wolf uit Utrecht weg te krijgen?

Op deze manier kan het niet langer met de wolf in Utrecht. We kunnen niet toekijken hoe steeds meer schapen, pony's en alpaca's worden verscheurd (toename met 40%). En ook voor kinderen neemt de onveiligheid toe. Dat zien we aan het bijtincident op de Utrechtse Heuvelrug. Het is de wereld op z'n kop dat wolven bijna beter beschermd worden schapen, pony's en zelfs kinderen. Veel gebieden in Utrecht zijn, gelet op de vele recreanten, de wildstand en de aanwezigheid van vee, niet geschikt voor de wolf. Zelfs wolf werend raster helpt niet. Dankzij inzet van onze Europarlementariër Bert-Jan Ruissen is de Europese beschermingsstatus van de wolf verlaagd. Wij pleiten in de Tweede Kamer keer op keer voor meer ruimte voor burgemeesters en provincies om eerder in te grijpen. Helaas zien we dat een meerderheid in de Kamer, inclusief de PVV, op dit punt dwarsligt. Maar we leggen ons er niet bij neer!

In Utrecht is het woningtekort het hoogst van Nederland, wat doet de SGP daarvoor?

Allereerst moet er veel meer gebouwd worden. Zowel binnen- als buitenstedelijk. De SGP wil dat er een gevarieerd aanbod is voor starters, gezinnen, alleenstaanden en senioren. Binnenstedelijk liggen er nog tal van kansen.

De SGP wil dat we de bestaande woningvoorraad veel beter gaan benutten door optoppen, splitsen en hospitaverhuur mogelijk te maken. Maar we moeten ook kijken naar de andere kant van het plaatje. De hoge instroom van migranten en ook het hoge aantal echtscheidingen heeft een enorme impact op de vraag naar woningen. Den Haag moet hierin verantwoordelijkheid nemen. De SGP pleit voor een fors lager migratiesaldo en wil ook serieus kijken naar manieren om echtscheidingen te voorkomen, bijvoorbeeld door relatietherapie in het basispakket te vergoeden.

Bij veel Utrechtse inwoners zijn er veel zorgen rondom de normen bij windturbines die de provincie Utrecht wil plaatsen. Hoe kijkt de Kamerfractie hier tegenaan?

Die zorgen herkennen we. Een aantal jaren geleden zijn de geluidsnormen voor windparken versoepeld. De huidige geluidsnormen zijn gebaseerd op gemiddelden die geen recht doen aan de ervaren geluidshinder. Windturbines draaien niet altijd even hard. Het geluidsniveau gaat daarom behoorlijk op en neer. Werken met gemiddelden past daar niet goed bij. De normen gaan ook voorbij aan de problemen door laagfrequent geluid. De Raad van State heeft een streep gezet door de huidige normen. De Tweede Kamer heeft met steun van de SGP inmiddels gevraagd om geluidsnormen in combinatie met een afstandsnorm. Helaas durft het kabinet hier nog geen knoop over door te hakken. We blijven hierop aandringen. Hoe dan ook lijkt het me voor gemeenten en provincies wijs om scherper aan de wind te zeilen dan de huidige geluidsnormering.

U zat vroeger bij Rijkswaterstaat, aan welke verkeersknooppunten stoort u zich nog steeds? En wat doet de SGP hier in TK voor?

Infrastructuur en civiele techniek blijft mijn eerste liefde. Ja, we zetten ons in voor aanpak van belangrijke verkeersknooppunten. Door het kabinet zijn bijna twintig infraprojecten in de ijskast gezet. Onder meer door geldgebrek en de stikstofproblematiek. Die mogen niet in de ijskast blijven. Ik heb meermaals aangedrongen op aanpak van knooppunt Hoewelaken, een belangrijke draaischijf, die nu bijna elke dag vastloopt. Ook de plannen voor aanpak van de A27 Houten-Hooipolder en de A2 Deil-Vught moeten weer opgepakt worden. Dat geldt ook voor de verbreding van de A27 bij Utrecht. We willen dat de komende jaren hiervoor extra geld uitgetrokken wordt. Een ondergeschoven kindje is trouwens de instandhoudingsopgave. Veel bruggen en viaducten, ook bij provinciale wegen, naderen het einde van hun levensduur. Renovatie en vervanging gaat steeds meer geld kosten, terwijl uitstel onaangename verrassingen op kan leveren. Zowel Rijk als provincies moeten tijdig schakelen. Daar zet ik me voor in.

Overzicht komende Staten- en commissievergaderingen

Datum	Commissie	Tijd	Plaats
29 oktober	Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen	08.30	Statenzaal
29 oktober	Bestuur, Economie en Cultuur & Erfgoed (integraal)	12.30	Statenzaal
12 november	Provinciale Statenvergadering	10.00	Statenzaal
19 november	Praten met de Staten	19.30	Statenzaal
26 november	Landelijk gebied, Water Bodem) en milieu	09.00	Statenzaal
26 november	Bereikbaarheid en Energietransitie	14.00	Statenzaal
3 december	Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen	09:00	Commissiekamer
3 december	Bestuur, Economie en Cultuur & erfgoed	14:00	Commissiekamer
17 december	Provinciale Statenvergadering	10.00	Statenzaal
7 januari 2026	Praten met de Staten	19.30	Statenzaal

Zie voor meer informatie de website van Provinciale Staten via deze QR-code: www.provincialestaten-utrecht.nl/statenagenda

SGP'ers in gesprek met een inwoner tijdens Praten met de Staten.

Amerikaanse rivierkreeft: een lekker hapje of een lastpak?

Er zijn diverse recepten te vinden waarin rivierkreeften voorkomen. Horen de kreeften in de soep of in onze wateren thuis? Waarom wordt er jacht gemaakt op de rivierkreeft?

Hans Marchal, fractievoorzitter SGP-HDSR

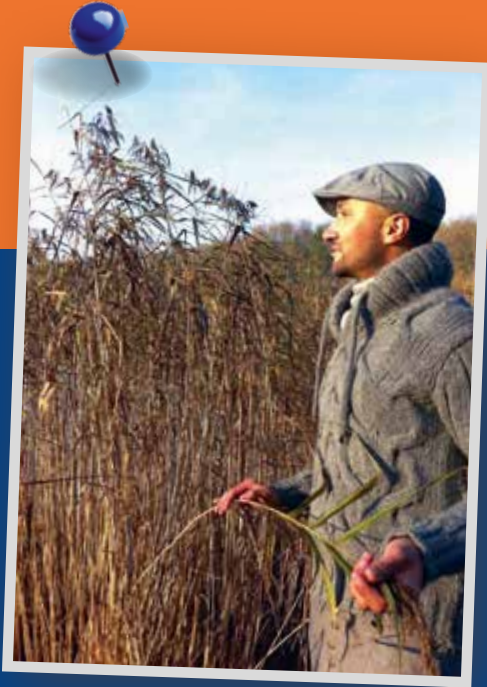
De Amerikaanse rivierkreeft is een verzamelaar van verschillende soorten kreeften. Al deze kreeften noemen we uitheemse kreeften: ze horen niet in Nederland thuis. In grote delen van Nederland vormt de uitheemse rivierkreeft een ware plaag. Zo ook in ons HDSR-gebied! Ze veroorzaken schade aan waterkeringen, kunstwerken, waterplanten en aangelegde natuurvriendelijke oevers.

De rivierkreeften verdrijven inheemse vissoorten, hebben geen natuurlijke vijand en planten zich snel voort. De kreeften schaden de ecologische kwaliteit van de Nederlandse wateren. Dat is ook een criterium voor de Europese Kaderrichtlijn water (KRW). Reden genoeg om de overlast van de kreeften te bestrijden! De problematiek wordt breed erkend maar de aanpak komt door wet- en regelgeving niet effectief van de grond. Feitelijk staat het Rijk (Ministerie LNV) aan de lat om de rivierkreeft te bestrijden en voor de benodigde financiële middelen te zorgen. Enkele Provincies en Waterschappen zijn het wachten beu en hebben pilots gestart en vangen de rivierkreeft weg. De kosten betalen ze uit eigen zak. Regelgeving is inmiddels iets versoepeld en er mogen nu fuiken worden geplaatst en de bestrijding door waterbeheerders mag nu door eigen mensen gebeuren in plaats van beroepsvissers in te huren.

In ons HDSR-gebied wordt de rivierkreeft (nog) niet actief bestreden. Een SGP-motie om met een plan van aanpak (incl. scenario's) te komen om de overlast van de rivierkreeften te verminderen kreeg brede steun. Ook wordt via de Unie van Waterschappen het Ministerie van LNV nogmaals nadrukkelijk gewezen op haar verantwoordelijkheid inzake de exotenverordening. De bottleneck is en blijft tot op dit moment: wie betaalt? Het wegvangen van de rivierkreeft uit 6 KRW-waterlichamen (inclusief achterland) kost circa € 4,5 miljoen per jaar. En dit is een bedrag waar in het Algemeen Bestuur wel even op gekauwd moet worden... Zolang 'Den Haag' niet over de brug komt (vr)eeft de rivierkreeft tot onze frustratie rustig door!

Interview met... Nabil

In de wandelgangen van het provinciehuis van Utrecht lopen veel verschillende mensen rond: allerlei ambtenaren, de Statengriffie en de Statenleden. Voor deze rubriek spreken we steeds met iemand die hier in de provincie of op het provinciehuis rondloopt. Deze keer: objectleider schoonmaak: Nabil Belhaj.

Jan-Hendrik van der Linden

Wil je jezelf even voorstellen?

Ik ben Nabil Belhaj, ik woon in Utrecht, in Kanaleneiland. Ik ben geboren in Kenitra, dat ligt in West Marokko. Dat ligt 40km ten noorden van de hoofdstad Rabat. In Marokko heb ik Arabische literatuur gestudeerd. Mijn ouders zijn gescheiden. Mijn moeder is naar Nederland gegaan en mijn vader bleef in Marokko. Ik leefde bij mijn vader in Marokko. Toen ik 20 was, dat was in 2002, ben ik naar Nederland gegaan, naar mijn moeder. Ik heb eerst 6 maanden de Nederlandse taal geleerd.

De opleiding wat ik in Marokko had, kan ik niet in Nederland gebruiken. Tolk of vertaler kan ik wel worden, maar dat werk is niets voor mij. Nadat ik 1 jaar in Nederland was ben ik bij de schoonmaak terechtgekomen. Eerst heb ik een diploma voor de schoonmaak gehaald. In 2004 ben ik bij de provincie gaan werken. Toen werkte ik bij het oude provinciehuis, daarna heb ik geholpen met verhuizen van het provinciehuis. En sinds 2023 ben ik objectleider.

Mijn hobby is personal shopper. Dat betekent dat ik anderen help om goede kleding te vinden wat past bij iemands look. Dit doe ik alleen voor vrienden of kennissen. Ik hou ook van zingen.

Wat voor werk doe je bij de provincie?

Ik ben objectleider van de schoonmaak van CSU. CSU is het bedrijf dat op dit wordt ingehuurd door de Provincie om schoon te maken. Als objectleider controleer ik het werk van de schoonmakers. Ook ben ik contactpersoon voor de provincie. Als er klachten zijn komt dat bij mij, dan controleer ik die klacht en ga ik ermee aan de slag. Ook verwerk ik digitale klachten, die via de interne site van de provincie worden gedaan. Ik ga ermee aan de slag en beantwoord deze klacht.

Ik kan slecht tegen stil zitten, dus ik doe zelf ook veel schoonmaakwerk. De trappen, liften, fietskelder maak ik schoon tijdens de controlerondes.

Hoe ben je bij de provincie terecht gekomen?

Een kennis van mijn moeder vroeg of ik extra wou werken. Daarmee kwam ik in het oude provinciehuis. Eerst viel ik vaak in als er bijvoorbeeld iemand ziek was. Later in 2004 werd mij een fulltime contract aangeboden, zo ben ik in het provinciehuis terecht gekomen.

Nederland of Marokko?

Allebei! Marokko zijn mijn wortels. Daar ben ik geboren en opgegroeid. Als ik naar Marokko ga, ga ik nooit niet langer dan 10 dagen. Langer gaat eigenlijk niet, want dan mis ik Nederland. Marokko is drukker, mensen komen bijvoorbeeld langs zonder afspraak. Dat kost veel energie en dat hou ik niet lang vol. Als je het mij zou vragen ben ik Nederlander met Marokkaanse wortels. Ik raad het aan om een keer naar Marokko toe te gaan. Het is een prachtig land met een oude cultuur en geschiedenis.

Wat is je favoriete plek in onze provincie Utrecht?

Ik kom het graagst in het park vlakbij de Catrijnesingel in Utrecht. Ook kom ik graag bij de Maarssenveense Plassen. Ik kom ook graag in Oud Zuilen. De omgeving bij het kasteel is prachtig.

Is er nog iets wat je tegen onze lezers zou willen zeggen?

Ik wil graag een advies geven aan iedereen: laat een glimlach zien. Het kost niks, maar het levert veel op. Je krijgt veel terug van mensen. Mensen geven complimenten en het zorgt voor een gesprek. Ik vind het belangrijk dat iedereen vrolijk is, een kleine glimlach kost niks en geeft veel!

In de figuur moet telkens een woord worden ingevuld, en wel zodanig dat dit samen met het voorafgaande EN samen met het volgende een zinvol woord kan vormen. Voorbeeld: KOOL _____ STOF. Als je dan het woord ZUUR tussenvoegt ontstaan de woorden: koolzuur en zuurstof. Als hulp zijn in het diagram enkele hokjes genummerd. In hokjes met hetzelfde nummer komt ook dezelfde letter. Is alles goed ingevuld, dan ontstaat in de eerste (gekleurde) kolom een zin, die iets met onze SGP in de provincie te maken heeft. Deze zin is de oplossing van de puzzel.
Stuur uiterlijk **15 november** het antwoord naar sgp.utrecht@gmail.com en maak kans op een taart!

mens					toren
tuin			2		werk
zang	1				rood
recht					nat
voet					last
breek					sterk
stad	3				dier
lak					land
vers			2		wiel
nood					woord
tegen	1				lap
voo	3				dom
bos			2		stad
werk		3			werk

Oplossing:

Kwaliteit, aandacht en pure smaak,
elke dag opnieuw.

Aandacht maakt alles lekkerder

Maertensplein 21a | 3738 GM Maartensdijk
info@landwaartculinaire.nl | +31 346211330

WWW.LANDWAARTCULINAIR.NL

Puur sap voor fijnproevers

In onze sap-perserij, aan rivier de Vecht, selecteren en combineren wij de lekkerste fruitsoorten. Dagelijks zetten wij ons persoonlijk in om hier heerlijk sap van te maken. De smaak van de natuur en dat proef je.

Bekijk de
sap-perserij
en ontdek
ons assortiment

Schulp Vruchtensappen | Zandpad 76 Breukelen | 0346 - 25 96 30 | schulp.nl

